

Kilka faktów o „krakowskich Pałacach Dożów”

2016-03-24

„Pałace Dożów”, czyli zespół dwóch budynków Centrum Administracyjnego Huty im. Lenina uchodzą za jeden z najważniejszych zabytków architektonicznych w Nowej Hucie. Budynki są ujęte w gminnej ewidencji zabytków i położone na terenie układu urbanistycznego Nowej Huty, który to układ został wpisany do rejestru zabytków w 2004 r.

Budynki S i Z Centrum Administracyjnego są wybitnymi przykładami architektury socrealistycznej w Polsce, twórczo przetwarzając historyczne formy architektoniczne, odwołując się do tezy, iż sztuka winna być „socjalistyczna w treści, a narodowa w formie”. Zostały wzniesione wg zwycięskiego, konkursowego projektu, autorstwa Janusza Ballenstedta oraz Janusza i Marty Ingardenów. Prace budowlane trwały od 1952 do 1955 roku. Wyposażenie wnętrz zaprojektował prof. Marian Sigmund wraz z zespołem Pracowni Projektowania Wnętrz Miastoprojekt-Kraków. Natomiast brama wjazdowa do kombinatu i portiernia jest autorstwa Janusza i Marty Ingardenów.

W 2014 r. Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków na wniosek właściciela opracowało wytyczne konserwatorskie dla budynków S i Z, określając zakres ich ochrony. W wytycznych odniesiono się nie tylko do brył, gabarytów, czy cech stylowych obiektów takich jak kompozycja, czy artykulacja i dekoracja elewacji, ale również do wnętrza. Biuro MKZ wskazało na konieczność dążenia do maksymalnego zachowania układu funkcjonalno-przestrzennego, a także oryginalnego wystroju i wyposażenia. W 2015 r. wytyczne te, które nadal obowiązują, zostały przekazane projektantowi, posiadającemu pełnomocnictwo Nowego Centrum Administracyjnego Sp. z o.o., a w marcu 2016 r. do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.